

İktidar: Kişiler-arası, Organizasyonel ve Global Boyutları

Çarşamba, 28 Eylül 2005

KONU: Şiddet konusuna devam.

Total kurum—şiddet bir iktidar çeşididir, insan bedeninin doğrudan manipülasyonudur; çok başarılı olabilir ama sınırlı bir şekilde.

Fakat bir de bedensel, fiziksel şiddetten farklı olarak **zihinsel şiddet** vardır...

Jim Jones ve Halkın Tapınağı örneği zihinsel kontrolün diğer kurumlara ne kadar benzer olduğunu gösterir fakat diğer kurumlar gibi meşruiyeti yoktur.

“Cehennemdeki Babamız”—Jim Jones hakkındaki NPR [National Public Radio/ Ulusal Halk Radyosu] programı

Jim Jones—1931 yılında Indiana eyaletinin bir kasabasında doğdu, ırklar arası kardeşliği ve sevgiyi vaaz etti

1956—**Halkın Tapınağı**'nı kurdu

--bazen insan alımlarını rasyonelleştiren sahte iman iyileşmeleri

--Hristiyan bir misyonu vardı—kendini kutsal ilan etti, yaşayan tanrı olduğunu iddia etti

--sosyalist olduğunu iddia etti—dünyanın nimetlerini paylaşmak, anti-elitist, anti-kapitalist

--tanrının gözünde bütün insanların tanrı olduğunu ve kendisini takip edenlere de tanrı olma yolunda rehberlik edeceğini vaaz etti

--pasif takipçileri vardı

--kendini tarihi bir kişilik olarak gördüğünden her şeyi kayıt etti.

1965—tapınağı Kaliforniya'ya taşıdı, nükleer kıyımdan korkuyordu

--epey bir iktidar ve siyasi adayların desteğini kazandı

--takipçilerinden bir servet topladı—bunlar sosyal sigorta çeklerini ona veriyorlardı (ayda 40.000 dolardan fazla bir para geliyordu)

--“kolektif sosyalist deney”

20.000'den fazla takipçi. Sosyalist bir ülke olan **Guyana**, Jones'a toprak verdi ve 950 takipçisi oraya taşındı. Bu daha sonra Jonestown, Guyana'daki 900 kişiden 875'inin intiharıyla neticelendi. Takipçilerinin 2/3'ü siyahtı (çoğu sosyal sigortayla yaşayan yaşlılardı, bazılarıysa şehrin içlerindeki yoksul semtlerinde yaşayan gençlerdi) ve 1/3'ü ise orta sınıf tutucu Hristiyanlar ve sosyal değişimi savunan beyaz üst sınıf profesyonellerdi.

1977 Yazı—Jones izole olduğunu hissetti ve misyonunun ABD'nin yerleşik güçlerini çok fazla tehdit ettiği için kendisine komplo kuran, aktif düşmanları olduğuna inanmaya başladı. İlk düşmanlar tapınağı **terk edenlerdi**, Halkın Tapınağı'nı manipülasyon, dayak ve cinsel ahlaksızlıkla suçlayan “hain”lerdi. Bu, Jones'a cemaatini aydınlanma hacıları olarak güvenli bir yere Guyana'ya taşıma fikrini verdi.

* İktidar, farklı şemalara dayanarak, aşına olana yeni bir bağlam ve anlam ekleyerek çalışır. Jones, dini müzik, imanla iyileşme, dil, gericilerin ve faşistlerin ideolojileri gibi bilinen alışkanlıkları kullandı.

Stone Olayı ile bir kriz yaşandı—ki bu krizde ebeveynler Jonestown’daki çocuklarının velayetini istediler. Öyle ki, anne önce çocuğun babasının Jim Jones olduğunu iddia etti, sonra ise ifadesini değiştirdi, ve bir Kaliforniya mahkemesinde velayet davası açtı. Jones reddetti, çocuğun babası olduğunu iddia etti, ve bunun **devrim seksinin** bir örneği olduğunu söyledi. Ebeveynler Kaliforniya’da velayet davasını kazandı ve Guyana hükümetine baş vurdu. Jones, Stone’ların oğlu John Victor’ın babası olduğunu iddia etti. Bay Stone daha önceden babalık hakkını devretmişti ancak daha sonra baskı altında bunu yapmaya zorlandığını iddia etti. Jones Mrs. Jones’u kilisede tutabilmek için onunla birlikte olduğunu söyledi.

Eylül 1777 [çevirenin notu: orjinalinde böyle ancak sanırım 1977 olmalı]—ilk **Beyaz Gece** Jones’un takipçilerini intiharın eşğine sürükleyeceği gece
--musibet Amerikan güçlerine yenik düşmektense etik için kendimi feda etmeyi tercih etmek
--eğitim seansları, yangın tatbikatları, düşman saldırısını bekleyiş
--hepsi de özgürlük ve sığınma verilmediği müddetçe ölmeği istiyorlardı
--John, Victor Stone’dan vazgeçmeyi reddetti (Jones çocuğun gitmek istemediğini iddia etti)

Beyaz Geceler, sadece Jones’un otorite ve adalet mercii olduğu, uzun seanslardı. Bu seanslarda Jones bütün üyeleri, 900’ünü birden, gecenin uzun saatleri boyunca bir arada tuttuğu büyük bir toplantı yapıyordu. Jones, onların bedenlerini kontrol altında tutuyordu (tuvalete gitmek için Onun iznine ihtiyaçları vardı) ve bütün bilginin kaynağı O idi (gruba gazeteleri O okuyordu). Burada İsa’nın orijinal mesajını ters çevirdi—Tapınaktaki insanlar, artık Tanrı değillerdi, olamazlardı, yetersizdiler. Onlara, kapitalist zorbalığa boyun eğmektense, hepsinin öleceğini, bütün dünyaya gerçek inancın ne olduğunu göstermek için, davaları için öleceklerini söyler.

Üyelere kendilerine karşı olan akrabalarını öldürmeyi göze alıp almadıklarını—bir **otoriteyi desteklemek için uyum sağlamağa** kanıt--sorarak, bütün sosyal rolleri, sivil benlikleri (Goffman akıl hastanesi/sığınmacıları ile karşılaştırın) yok etmeğe çalışıyordu. Hepsi bir dava için öleceklerdi ve Jones tarafından da böyle eğitilmişlerdi. “Sevgi dövüşmek için tek silahtır—zırva! Ben dövüşeceğim. Ben dövüşeceğim. Ben dövüşeceğim. MLK [Martin Luther King] yanılıyordu ....”

12 Mayıs 1978—beyin takımındakilerden birisi (Deborah Blakey-daha önceleri gayet sadık olan beyaz bir takipçi) ayrılır ve elçiliğe giderek, Jones’un Jonestown’da bir rehin alma durumu yarattığını ve insanların istekleri dışında tutulduklarını bildirdi. Bu yeni bir Beyaz Gece toplantısını ateşledi. Bu toplantıda takipçiler hiçbir üyenin alınmasını kabul etmeyerek, Jones’a ve sosyalizme sevgilerini, faşistlere teslim etmeğe izin vermektense kendilerinin ölmek isteyeceğini ve de çocuklarını da öldüreceklerini ilan ettiler.

Jones’un takipçilerinin endişeli yakınları kendilerine müttetik buldular, örneğin, Kongre üyesi Jim Ryan (o zamanlar bir tarikat olarak görülen scientology tarikatına mensup bir yeğeni olduğundan, kendilerine sempati duymuştu). Bu Kongre üyesinin Kaliforniya’daki seçim bölgesinden pek çok tapınak üyesi vardı. O, Dışişleri Bakanlığı’ndan Jones’un pasaportunu incelemelerini istedi, Stones ailesi için bir destek mektubu yazdı ve Tapınağı ziyaret etmeğe çalıştı.

Jones şimdi yeni bir yuva bulmağa çalışıyordu—afet gibi bir şey bekliyordu. Grubu için Sovyetler Birliği’nden iltica talebinde bulundu. Sovyet büyükelçileri Jonestown’ı ziyaret edecekti, ve Jones takipçilerini büyükelçilerin sorularına nasıl cevap vereceklerine dair bilgi veriyor, Moskova’dan günlük yayınlarla onları eğitiyordu. Onları nasıl davranmaları ve

konuşmaları, dünya tarihi ve devrimi hakkında bilgi sahibi görünmek için ne söylemeleri gerektiği—örneğin, “Değişim silah namlusundan gelmelidir.” (Mao)--konusunda eğitti.

Jones’un da kendi müttelikleri vardı—Jonestown’u övenler vardı.

18 Kasım 1978—Jonestown’da toplu intihar (900 kişiden 875’i)

“İktidarın Pornografisi” konuyu ıskalıyor. Asıl soru, *neden insanlar katılıyor? Ve grubu ve amaçlarını şekillendiren süreçler neler?*

--Jones’un takipçileri sıradan insanlardı—hasta ya da zayıf değillerdi

--Örnek: Son araştırmalar (Northwestern Üniversitesindeki Siyaset Bilimci) büyük bir çalışmada teröristlerin çoğunluğunun ülkelerinin başka bir millet tarafından sömürge haline getirildiğini düşündüklerini gösterdi. Bu araştırmanın önerdiği, teröristlerin deli değil, ancak kendi halkları için adalet arayışında olan insanlar olduklarıdır.

İnsan ruhunun başarılı bir şekilde kullanılması için iki aşama vardır:

* eski dünyasından/kimliğinden ayır (Goffman’ın **mortifikasyonu**)

* yeni dünyaya/kimliğe bağla

Jonestown’daki **ayırma** süreci *kendini feda etmekten* geliyor—takipçiler her şeyi bıraktılar ve bu büyük bir yatırımdı

--coğrafi izolasyon, bozulmuş ikili ve kan-bağı olan yakınlarla ilişkiler—aslında, bütün sosyal ilişkiler kesilmişti

--mortifikasyon: aşığılama, mahremiyet yokluğu, buna uymayanlar cezalandırılıyor, davranışta aynılık, ruhani farklılaşım

Yeni kimlik ve bağlanma süreci, takipçiler arasındaki **cemaat** olma duygusundan (ve uyumdan) kaynaklanıyordu, örneğin hepsi Jones’un himayesindeki çocuklardı, “Baba sever.”

Popülasyon çeşitli ama aynı zamanda da homojendi—hepsi de bir komünde yaşamak istediklerini iddia ettiler. Tek bir **ortak düşmanları** vardı. Bu aynı zamanda benzer kişiler arasında bir bağın yaratıldığı kimlik politikasında da görülebilir.

Jones **aşkınlığı** vaaz ediyordu—yüce prensipler, daha iyi bir hayat vaadi.

Bir sonraki ders: karizmatik liderler

--demokratik ya da otoriter—(politik eğilimi ne olursa olsun süreçler aynı)

--içerik değişebilir ancak *süreçler* aynı kalır